

بسم الله الرحمن الرحيم

غدير چشمهاي در كوير

مریم نوابی نژاد

انتشارات نبا

پدر گفت : « برویم؟ »
 امامحمد دلش می خواست بماند. تا وقتی که رنگ نارنجی
 غروب، پشت ساختمانهای بلند و خاکستری شهر گم بشود.

سرشناسه	: نوای نژاد، مریم
عنوان و نام پدیدآور	: غدیر چشم‌های در کویر / مریم نوای نژاد
مشخصات نشر	: تهران: نیا، ۱۳۸۱.
مشخصات ظاهری	: ۴۰ ص.، مصور، ۲۰×۱۲/۵ س.م
شابک	: ۰۰۲۵۰۷۶۶۴۳-۶۴-۷
یادداشت	: چاپ دوم: ۱۳۸۲
یادداشت	: چاپ سوم: (قیمت)
موضوع	: علی بن ابی طالب(ع)امام اول قبل از هجرت - ۴۰ ق.
موضوع	: آنیات خلافت - داستان.
موضوع	: غدیرخم - ادبیات نوجوانان.
ردہ بندی کنگره	: غدیر خم - داستان.
ردہ بندی دیوبی	: BP ۲۵۹/۷/۶
شماره کتابشناسی	: ۱۳۸۲/۷۳۸: (ج)
	: ۱۲۷/۶۴ د کتاب: ۱۲۷/۶۴
	: ۱۳۸۱/ چاپ سوم: ۱۳۸۶/ چاپ دوم: ۱۳۸۲/ چاپ اول: ۱۳۸۱
	: نوای نژاد / حروفچینی: انتشارات نیا

غدیر چشم‌های در کویر

گفت: « فقط نیم ساعت دیگه... » اما حالا پدرایستاده بود
 ونگاهش می کرد: « باید شیرینی هم بخریم، امشب قنادی ها
 غلغله است، اگر دیر برسیم، به شیرینی نمی رسیم. » و خنده دید.
 محمد با اکراه از روی نیمکت بلند شد: « فردا نمی توانیم
 بیاییم کوه؟ » هنوز نگاهش دنبال قرص نارنجی خورشید بود.

مؤلف: مریم نوای نژاد / حروفچینی: انتشارات نیا
 لیتوگرافی: نیا اسکرین / چاپ و صحافی: رامین / چاپ اول: ۱۳۸۱
 چاپ دوم: ۱۳۸۲ / چاپ سوم: ۱۳۸۶ / کد کتاب: ۱۲۷/۶۴ د
 شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه / قیمت: ۵۰۰۰ ریال
 ناشر: انتشارات نیا / تهران، خیابان شریعتی، روبروی ملک، خیابان
 شبستری، خیابان ادبی شماره ۶۲ تلفکس: ۷۷۵۰۶۶۰۲ - ۷۷۵۰۴۶۸۳
 ISBN: 964 - 6643 - 64 - 7 ۹۶۴ - ۶۶۴۳ - ۶۴ - ۷ شابک: ۷ - ۶۴ - ۶۶۴۳

«توقع داری روز عید غدیر، در خانه‌ام را ببیندم و بیایم کوه؟»

محمد با دلخوری گفت: «چقدر شما خودتان را به آداب و

رسوم مقید می‌کنید!»

پدر گفت: «آداب و رسوم نیست!»

چند شب بعد خواب عجیبی دید. صدایی از دل تاریکی‌ها
می‌آمد. صدا طنبین خاصی داشت. قلبش تندر تندر می‌زد.
دهانش خشک شده بود. می‌خواست برگردد و صاحب
صدا را ببیند. اما نمی‌توانست.

پلکهایش سنگین بود. صدای گفت: «درباره‌ی هر چه شک
داری، سؤال کن» و صدا دور شد.

از خواب پرید. خیس عرق بود. وحشت زده و ترسیده به
اطرافش نگاه کرد و دوباره چشمهاش را روی هم گذاشت.

از سرازیری کوه پایین آمدند. محمد پی حرف پدرش را
نگرفت. دلیل عید بودن روز غدیر را نمی‌فهمید. پر از سوالهای
نپرسیده بود. اما می‌دانست حرفهای پدرش او را قانع نمی‌کند.
یقه کاپشنش را بالا کشید و تا دم ماشین یک نفس دوید.

چند ماه قبل، وقتی علی و پسر عمومیش تازه یک فروشگاه رایانه و لوازم رایانه‌ای باز کردند، پدرش از علی یک رایانه برای محمد خرید و علی یادش داد که از طریق اینترنت، یک صندوق پستی به اسم خودش باز کند. به این ترتیب می‌توانست با هر کدام از دوستانش که به اینترنت دسترسی داشتند، نامه نگاری کند.

پیام‌ها را یکی یکی دید. هر کدامشان را چند بار خوانده بود. تنها پیام جدیدی که دریافت کرده بود، یک جور معماًی چند خطی بود:

محمد! سلام.

من آماده‌ام تا به همه‌ی سؤالهای تو دربارهٔ غدیر پاسخ بدهم. فعلًاً درباره‌ی این موضوع با هیپلکس صحبت نکن. تا وقتی که نسبت به آنچه که شک داری، مطمئن شوی.

اول به نظرش آمد که این یک جور شوخی است. کسی خواسته اذیتش کند. اما کم کم ترس برش داشت. یاد خوابش

صبح سر سفره صبحانه، خوابش را تعریف کرد. مادر گفت:

انشاء... خیر است. برادرش علی، نگاهش کرد و پدر به گل قالی خیره شد.

تمام آن روز محمد به خوابش فکر کرد. وقتی به طنین صدایی که شنیده بود فکر می‌کرد، تمام تنفس می‌لرزید. شب، قبل از این که بخوابد، رایانه را روشن کرد و به سراغ نامه‌های الکترونیکی اش رفت.

از او چه کسی می‌دانست ذهن محمد پر از سؤال است؟
سوالهایی که دلش می‌خواست یک روز جوابشان را بداند.
سوالهایی که مثل سایه همراهش بودند.

آن پیام شبیه یک راز بود، رازی که می‌توانست یک عمر در
سینه‌اش بماند.
جرأتی در سرانگشت‌هایش پیدا شد. دستهایش را جلو برد
و روی صفحه رایانه، این طور نوشت:
سلام!

نمی‌دانم چه کسی هستی! اما مطمئن‌م سوالهایم را
بی‌جواب نمی‌گذاری. پس با اولین سؤال شروع
می‌کنم:
کی هستی؟

محمد

فردا ظهر که از مدرسه برگشت، قبل از این که مثل هر روز برود

افتاد. چه کسی از شک او و سوالهایش خبر داشت؟ شاید،
پدرش!

ولی پدر محمد اصلاً اهل رایانه نبود. همیشه می‌گفت:
ترجیح می‌دهم به جای این که توی رایانه دنبال جواب
سوالهایم بگردم، کتاب بخوانم.

علی چند بار با پدرش درباره سرعت مبادله اطلاعات در
رایانه بحث کرده بود. علی گفته بود: به جای این که یک کتاب
درباره یک موضوع بخوانید، می‌توانید در عرض چند ثانیه،
تمام مطالب مربوط به یک موضوع را از کتاب‌های مختلف پیدا
کنید، آن هم از راه اینترنت! و پدر خنده‌یده بود: من لذت
خواندن کتاب را با هیچ چیز دیگری عوض نمی‌کنم شما جوانها
 فقط به رسیدن فکر می‌کنید. خیلی وقتها به محض رسیدن،
دلتان می‌خواهد برگردید. ولی من لذت سفر کردن را به راه
طولانی اش می‌دانم. به خاطر همین است که هر وقت می
خواهیم برویم مشهد، من و مادر دلمان می‌خواهد با ماشین
خودمان برویم و شما هر بار می‌گویید که با هواپیما برویم.
این بحث‌ها هیچ وقت به نتیجه نمی‌رسید.

محمد مطمئن بود که این نامه، کار پدرش نیست. ولی غیر

یک روز داغ که انگار خورشید از دل بیابان می‌تابید.
درختان کوهنماشی که ریشه هایشان را تا قطره قطره
وجود من می‌رسانند، بر بزرگی این روزگواری فواهنده
داد و زمین و آسمان و هر دل پاکی که هرفهای پیامبر را
باگوش جان شنید.

غدیر

محمد احساس کرد، سؤال هایش خیلی بیشتر از این
حرفهاست. به خاطر همین نوشت:

سر قابلمهی غذا تا ببیند ناهار چه دارند، به سراغ نامه هایش
رفت. یک نامه از پسر عمه‌اش در مشهد و نامه دیگری از غدیر
جزو نامه‌های رسیده بود. اول به سراغ نامه غدیر رفت:

سلام!

من غدیر فُم هستم. فُم به منطقه‌ای می‌گویند که
پایان مسیر آب است. غدیر هم به معنای گودالی است
که پس از عبور سیل، آب در آن باقی می‌ماند. غدیر
فُم در رشته کوه جنگله قرار دارد که در ۲۲۰ کیلومتری
مله واقع شده است. اما آن روزی که اسم مرا برای
همیشه در تاریخ جاودانه کرد، هیچ‌فهم ذی‌الحجه بود،
سال دهم هجرت.

داشتند و منتظر خبرستی می‌گشتد تا به پیامبر و یارانش
ضربه بزنند.

بعد از هجرت، در میان مسلمانان کسانی بودند که به
فاطر اطاعت از رئیس قبیله شان ویابه فاطر شرکت در
جنگها و به دست آوردن غنایم یا حتی به فاطر کسب
موقعیت‌های اجتماعی بالاتر مسلمان شده بودند.
وقتی مسلمانان از نظر اجتماعی و نظامی قوی شدند.
عده‌ی زیادی فقط به فاطر حفظ جان و مالشان مسلمان
شدند، عده‌ای هم خودشان را به اکثریت مسلمین ملحق
کردند تا همنگ جماعت بشوند.

بعد از فتح مکه هم با اعلام عفو عمومی از طرف
پیامبر اکرم، بسیاری از کسانی که تادیر و زدر جنگها، بر روی
مسلمین شمشیر می‌کشیدند، وارد هلقه مسلمانان شدند.
درست است که تعداد مسلمانان واقعی و مفصلن
فیلی بیشتر از عده‌ی مشرکین و منافقین بود. ولی به هر
حال همیشه حضور آنها موجب نگرانی پیامبر
می‌شد. منتظر سوالهای بعدی ات می‌مانم.

غدیر

غدیر عزیز؛ سلام.

می‌خواهم بدانم چرا با وجود آن همه مسلمان، کسانی
بودند که از قبول بیعت سرباز زدند؟

محمد

غدیر همان شب جوابش را فرستاد. محمد احساس کرد
آدرس یک چشم‌های پنهانی را دارد، طوری که هر وقت تشنه شد،
می‌تواند از آن چشم‌های، آب بخورد. رازی میان او و یک نیروی
ناشناخته وجود داشت. محمد از این حس و حالی که سراغش
آمده بود، خوشحال بود. جواب غدیر را خواند:

محمد فوبم؛ سلام.

باید بدانی که در سالهای قبل از هجرت پیامبر،
عده‌ی مسلمانها فیلی کم بود. اما در همان تعداد کم هم
کسانی بودند که با قلبهای پر از دروغ و نفاق، گرد
پیامبر جمع شده بودند و نقشه‌های شومی در دل

محمد چشم‌هایش را بست و به چشم‌های پر کینه و منافقی فکر کرد که از لابه لای جمعیت، به پیامبر خیره می‌شدند و منتظر فرصتی برای تبر زدن به این جنگل انبوه بودند. فکر کرد پیامبر با وجود آن همه جمعیت، در میان این همه نیرنگ، چقدر تنها بود. دلش گرفت.

یاد سؤالی افتاد که روز عید غدیر از خودش پرسیده بود و جوابی برایش پیدا نکرده بود. پرسید:

فردای آن روز، محمد در مدرسه پر از اشتیاق گفتن بود. دلش می‌خواست ماجراي غدیر را حداقل برای دوست صمیمی‌اش، سعید تعریف کند. اما حرف غدیر جلوی چشمانش بود. با خودش گفت: «تا وقتی جواب همه‌ی سؤالهایم را نگیرم، به کسی چیزی نمی‌گویم. حتماً بین آن خواب و این نامه‌ها، رابطه‌ای هست.» عصر آن روز غدیر، جواب سؤالش را نوشت:

محمد! جان! سلام.

پرسیده بودی پیامبر په نیازی به تعیین جانشین داشت؟ درست است که اسلام تمام دستورهای عملی زندگی ما مسلمانها را یک جا خودش آورده است، اما تعداد این دستورها، آنقدر زیاد است که پیامبر با وجود اداره حکومت و جنگهای بسیار، فرصت نکرد تمام این

غدیر مهربان! سلام.

مگر نه این که اسلام آخرین و کاملترین دین آسمانی است و تمام دستورات آسمانی زندگی بشر را با خودش یکجا آورده است؟ پس در این صورت، پیامبر په نیازی به تعیین جانشین داشت؟

محمد

غدیر بیکرانم ! سلام .

درست است که حق جانشینی پیامبر، از آن حضرت
علی (ع) بود و بعضی‌ها نپذیرفتند، اما اسلام که به قوت
خودش باقی بود. پرا جانشینی پیامبر، این همه اهمیت
پیدا کرد ؟

محمد

فردا ظهر که از مدرسه برگشت، اول ناھارش را خورد.
می‌دانست بعد از خواندن جواب نامه، دلش می‌خواهد مدتی در
اتاقش تنها بماند.

اما آن روز، هر چه در ردیف نامه‌ها، دنبال تاریخ تازه نامه
غدیر گشت، پیغام تازه‌ای ندید. دلش گرفت. حس کرد رابطه
خاصی که میان او و یک نیروی آسمانی برقرار بود، قطع شده.
فکر کرد چرا رشته این ارتباط قطع شد؟ بغض گلویش را گرفت
و پلک هایش کم کم سنگین شد.

دستورات را به مردم برساند. به ظاهر همین، نیاز به
یک برنامه مداوم داشت که در همه عصرها، جوابگوی
همه نسل‌ها باشد.

پیامبر در خطبهٔ غدیر فرمود : « اگر دربارهٔ حلال و
حرام، جهول یا ابوهای داشتید، یا فراموش کردید،
علی بن ابی طالب و امامان بعد از او برای شما بیان
می‌کنند. عدد حلالها و حرامها بیشتر از آن است که من
همه را یکجا بیان کنم. پس این بیعتی را که از شما
دربارهٔ امامان می‌گیرم، در واقع نوعی حلال و حرام تا
روز قیامت است که از زبان امامان بیان فواهد شد. »

محمد !

غدیر یک برکه در گوشه‌ای از تاریخ نیست.
رودخانه‌ای است که سرچشمۀ اش در ۱۴۰۰ سال پیش
است، اما هنوز جریان دارد، از همه زمانها می‌گذرد و به
دریای قیامت میریزد.

منتظر نامه‌ات : غدیر

محمد احساس کرد با هر جواب، تعداد سؤالهایش بیشتر
می‌شود. نوشت :

امام در خطبهٔ غدیر، یعنی کسی که جوابگوی تمام نیازهای بشری است و این قدرت از طرف خداوند، به او عطا شده است. کسی که هدایت کنندهٔ بشر است و می‌تواند به تمام سؤالهای علمی مردم بعد از پیامبر جواب بدهد. چون علم پیامبر، بیکران و متقبل به دریای بیکران علم العی است و با علم بشر فرق می‌کند. امام هم مثل پیامبر صاحب چنین علمی است. پس می‌بینیم که امامت هم مثل پیامبری دارای پشتونه العی و امنی پروردگار است و این در شان علی و فرزندان اوست.

پیامبر در خطبهٔ غدیر فرمود: «فدا، علی بن ابی طالب را برابر همه مردم فضیلت دارد. علی را برابر همه فضیلت دهد. او برترین مردم بعد از من است تا مادر امی که فدا روزی نازل می‌کند و مخلوقات باقی هستند.»

پس جانشینی پیامبر به معنی برتر بودن، قدرت العی داشتن و متقبل بودن به سرهشمه غیضن العی است. منتظر سؤالهای بعدی انت می‌مانم. اگر باز هم شک و

از خواب که بیدار شد، مزه‌ی دهانش تلخ بود. سرش منگ و سنگین بود. هوا داشت تاریک می‌شد. در سایه روشن اتاق، کلید رایانه را زد. چشمهاش را بست و از ته دل خواست که غدیر جوابش را داده باشد.

ناگهان یک پیام تازه و اسم غدیر، همه دلتنگی‌هایش را از یاد برد:

محمد! سلام.

از این که جواب نامه‌ات را با تأثیر می‌دهم، مرا بیفش. اما درباره سؤالات باید بگویم: خلافت و جانشینی پیامبر، فقط به معنی نشستن در مکان او (بعد از رحلت پیامبر) مطرح نشده است. منظور از جانشینی پیامبر، تمام اختیاراتی است که صاحب اختیار تمام باید بر مردم داشته باشد.

**شبه‌ای برایت پیش آمد، بپرس. سؤال سرچشمه تمام
دانستن هاست.**

کسانی که نمی‌دانند و نمی‌پرسند، مثل کسانی هستند
که به تاریکی عادت کرده‌اند و انتظار هیچ نوری را
نمی‌کشند.

محمد به سایه‌ی شاخه‌های درخت روی دیوار اتفاقش خیره
شد. پانزده عید غدیر در زندگیش بود. او همیشه اتفاقهای آن
روز بزرگ را مثل یک داستان شنیده بود. بدون آن که بپرسد:
چرا؟

حالا این نور، که مثل یک جرقه کوچک در گوشۀ تاریک
ذهن او می‌درخشید، کم کم وسیع‌تر و پررنگ‌تر می‌شد و مثل
خورشید، تمام قلب و روح او را پر می‌کرد. نوشت:
غدیر عزیز! سلام.

برایم از آن روز بزرگ بگو.

محمد

رایانه را خاموش کرد و در تاریکی اتاق، به نور مهتاب که
تمام حیاط را روشن کرده بود، نگاه کرد.

غدیر برایش از عظمت آن روز نوشت:
محمد! سلام:

از این که سؤالهایت مثل دانه در دل فاک، ریشه
کرده است و تبدیل به نهالی شده است، با شاخ و برگ
بسیار، فوشاالم. بدآن که روزی این شافه‌ها به بار
فواهد نشست و میوه فواهد دارد. می‌فواهم از روز غدیر
برایت بگویم:

سال آفر هجرت بود. پیامبر برای سومین بار بعد از
مبعث به مکه رفته بود. نزدیک به هفتاد هزار نفر از
مسلمانان همراه پیامبر بودند. پیامبر بعد از مراسم حج،
سریع از مکه خارج شد. بدون این که مثل هر بار مدتنی
در مکه بماند تا مسلمانان به دیدنش بیایند.

پیغام داد تا برگردند؟

- هتماً پیام مومی است. باید منتظر بمانیم.

پیامبر به انبوه جمیعت نگاه کرد. احساس کرد
مسلمانان در حالت بعد از انجام مراسم حج، با خلوص
بیشتری به هر فحایش توجه فواهند کرد. این پیغام را
باید در وضعیت ویژه‌ای به مردم می‌رسانید و حالا
وقتیش بود.

بزری که سالها پیش در زمین اسلام کاشته بود، حالا
درفتی تناور شده بود و موقع آن بود که میوه رسیده این
درفت را بپیند و ولایت امیر المؤمنین علیه السلام را به همه
مسلمانان اعلام کند.

پیامبر، مقدار، سلمان، ابوذر و عمار را فراخواند. به
آنان دستور داد تا سایه سار درختان کوهنسل را آماده
کنند.

آنوافارهای زیر درختان را کندند و سنگواری ناهموار را
جمع کردند. در فاصله‌ی بین دو درفت، روی شافه‌ها،
پارچه‌ای اندافتند تا سایبان وسیع تری آماده شود.

بعد در زیر سایبان، سنگها را روی هم پیویند و از

در راه که می‌آمدند، پیامبر به همه دستور داد تا در
غدیر خم بايستند. آنها که جلوتر رفته‌اند، برگردند و آنها
که پشت سر هستند، توقف کنند.

امیر المؤمنین که از طرف پیامبر برای دعوت به
اسلام و جمع آوری فمس و زکات به یمن و نجران
رفته بود، به همراه عده‌ای در حدود دوازده هزار نفر از
أهل یمن، برای انجام اعمال حج به مکه رسید و همراه
پیامبر شد.

جمیعت، فسته و عرق ریزان در وسط بیابان ایستاد.

همومنه‌ای در گرفت:

- چه شده؟

- پر ا پیامبر دستور توقف داد؛ پر ا به آنها که رفته بودند،

حضرت علی (ع) یک پله پایین‌تر بر فراز منبر ایستاد. پیامبر صبر کرد تا همه مردم جمع شوند. آنگاه پیامبر آخرین خطابه رسمی اش را آغاز کرد. گفتم : آخرين ؟

پیامبر ۷۰ روز بعد از عید غدیر رحلت کرد.

محمد فکر کرد آخرین حرفهای رسمی یک پیامبر با مردمش باید خیلی شنیدنی باشد. باید پنجره‌ای باشد به سوی افق‌های دوردست. بقیه‌ی نامه راخواند :

پیامبر فرمود : « (کسی) باطن قرآن و تفسیر آن را برای شما بیان نمی‌کند، مگر این کسی که من دست او را می‌گیرم و او را بلند می‌کنم و بازویش را می‌گیرم و او را بالا می‌برم. » آنگاه پیامبر بازوی علی بن ابی طالب را گرفت و علی را روی هر دو دست بلند کرده فرمود : « هر کس، من مولا و صاحب احتیار او هستم، علی مولی و صاحب احتیار اوصت »

رواندازهای شتران، منبری به بلندی قامت پیامبر ساختند و روی آن پارچه‌ای اندافتند طوری که منبر در وسط قرار بگیرد تا صدای پیامبر به همه برسد و همه او را ببینند.

با این حال، ربيعة بن امية بن خلف، کلام حضرت را برای مردم تکرار می‌کرد تا افرادی که دورتر بودند، بشنوند پیامبر چه می‌گوید.

اول صدای اذان ظهر مثل صدای ریزش باران، سکوت بیابان را پر کرد. بعد از این که مردم نماز ظهر را به جماعت فواندند، پیامبر بر فراز منبر ایستاد و امیر المؤمنین را فراخواند. دستور داد بالای منبر بیاید و در سمت راستش بایستد.

می‌شود. به شرط آن که، لحظه به لحظه اش را درک کنی.
به شرط آن که فقط به خطش را بفومی.

غدیر

محمد می‌خواست بپرسد چطور ممکن است خطبه‌ای که گوش به گوش رسیده است و دهان به دهان گشته است، بعد از ۱۴۰۰ سال تحریف نشده باقی بماند. از کجا معلوم، این همان خطبه غدیر سال دهم هجرت باشد؟ اما نپرسید. احساس کرد هر سؤال حساب نشده‌ای می‌تواند این کبوتر چند روزه را فراری دهد. غدیر مثل یک کبوتر بر لب پنجه‌های اتفاق نشسته بود. می‌خواست این کبوتر همیشه کنارش بماند. نوشت:

غدیر خوبم ! سلام .

احساس می‌کنم مثل یک عقربه‌ی ساعت، به لحظه‌ی غدیر، پیوند می‌افورم. برایم از خطبه‌ی غدیر بگو. از آخرین هر فوهای پیامبر خدا، با مردمش و نسلهای بعد بگو، بی صبرانه منتظرم.

محمد

مادر محمد در اتاق را باز کرد: «نمی‌آیی شام بخوری؟»
محمد نگاهش را از صفحه رایانه برنداشت: «شما بروید،

با این جمله، امانت الٰی را به دست علی بن ابی طالب علیہ السلام سپرد و خطبه غدیر را به عنوان دستور عملی زندگی مسلمانان، باقی گذاشت.
و معلمان قرآن را - که تا روز قیامت، حق توضیح مطالب قرآن را دارند - به مردم معرفی کرد: امیر المؤمنین و یازده امام معصوم پس از او.

حالا بعد از گذشت این همه سال، این خطبه مثل یک میراث گردانیها به ما رسیده است. هر بار که آن را بفوانی، پنجه‌های تازه‌ای رو به سوی نور، در ذهنات باز

من می‌آیم»

خيال کرد الان مادر در اتاق را می‌بندد و می‌رود. ولی نرفت.
مادر توی چارچوب در ایستاده بود و نگاهش می‌کرد.
می‌دانست مادرش دلوپس است. همیشه او را پای رایانه
می‌دید. وقتی سر سفره می‌رسید که همه غذایشان را خورده
بودند و غذایش سرد شده بود.

به مادرش خنده داد و گفت: «آمدم»

غدیر برایش نوشت:

محمد عزیزم! سلام.

قبل از آن که بفواهم از خطبه غدیر برایت بگویم،
به تو می‌گویم که علامه‌ی بزرگ شیخ عبدالحسین امینی
نجفی در کتاب «الغدیر» که بهترین نمونه از کتابهایی
است که در زمینه حدیث غدیر تأثیف شده است، اسم
راویان حدیث غدیر را جمع آوری کرده و درباره درست
بودن تمامشان بحث کرده و تاریف‌های مفهتمی از اسناد و
راویان حدیث غدیر را جمع آوری کرده است.
به جز این، هفت کتاب دیگر از مدارک شیعه،
در دست است که یکی از آنها به روایت امام محمد
باقر علیه السلام است و اسناد معتبری دارد.
کسانی که این کتابها را نوشته‌اند، می‌توانسته اند تا این

انجام نرسانده‌ام.^(۱)

گفت که جبرئیل سه مرتبه بر او نازل شده و او را مأمور کرده در این محل و در این اجتماع پیافیزد، و بر هر سیاه و سفیدی اعلام کند که علی بن ابی طالب، برادرش، وصی اش و جانشین اش بعد از اوست و امام امده است. نسبت او به پیامبر، همانند نسبت هارون به موسی است. بجز این که پیامبری بعد از حضرت محمد (ص) نیست و علی (ع) صاحب اختیار مردم بعد از خدا و رسولش است...

محمد فکر کرد: چه نسبتی نزدیک‌تر از این؟ نسبت خورشید به آسمان؟ نسبت ابر به باران؟ نه! از این هم نزدیک‌تر!

!

نامه هنوز با او حرفهای زیادی داشت:

... پیامبر، ولایت و امامت دوازده امام را اعلام کرد

و فرمود:

« هیچ حالی نیست مگر آنچه خدا و رسولش و آنان

خطبه‌ی گرانبها را مثل گنبدی از دستبرد راهزنان زمان، حفظ کنند که به لطف خدا توانسته‌اند. پس، مطمئن باش که این سند، حقیقی است و جای شک و شبیه ندارد. محمد نفس عمیقی کشید. سرش را میان دو دست گرفت، این کیست؟ این که، این همه به او نزدیک است. سوالهای پرسیده‌اش را جواب می‌دهد. حرفهای نگفته‌اش را می‌داند. دلش لرزید. دوباره خواند ... پیامبر در آن روز، با صدایی چون صدای قطره آب، چون طینی چشمه در کویر با مردم سفن گفت. خدا را برهنگ به خط این خطبه شاهد گرفت. از خدایی گفت که از بین رفتی نیست. کسی که آسمانها را بالا برد و دشت‌ها را پون کرد.

از خدا فواید تا بتواند تمام آنچه را به او و هی شده، به درستی بیان کند.

فرمود: خدا فرموده اگر آنچه در حق علی بر پیامبر نازل نموده، ابلاغ نکنم و به مردم نرسانم، رسالتم را به

« اوسات که پیشینیان به او بشارت دادند. اوسات که به عنوان حجت، باقی می‌ماند و بعد از او حجتی نیست. اوسات انتقام گیرنده هر فون به نا حق ریفته شده. اوسات یاری کننده دین خدا... »

محمد احساس کرد کسی کنارش ایستاده است. برگشت. جا خورد. برادرش علی پشت سرش ایستاده بود. نمی‌دانست باید چه کار کند؟ علی خندید: « ببخشید، من خیلی در زدم، ولی نفهمیدی. ترسیدم در جا سکته کرده باشی. »

محمد نخندید. می‌خواست علی بفهمد که باید برود.

علی دوتا کتاب روی میز گذاشت: « اینها را پدر برایت خریده، یعنی سفارش داد، من خریدم »

محمد به اسم کتابها نگاه کرد: « اسرار غدیر » و « حمامه غدیر ». از این همه همزمانی به حیرت کرد. علی بدون هیچ حرفي بیرون رفت.

نگاه محمد روی اسم کتابها، ثابت مانده بود: « چقدر حرف نگفته باقی مانده است. » احساس کرد به قصد شنا کردن در دریاچه‌ای آمده بود. اما انگار این آبی سیال، به همه آبهای جهان می‌پیوست. انگار تمامی نداشت.

(امامان) حلال کرده باشند و هیچ هرامی نیست مگر آنچه خدا و رسولش و آنان (امامان) بر شما هرام کرده باشند ». .

آنگاه، حضرت امیر را معرفی کرد و گفت: « دین شما را بر شما کامل کردم و نعمت خود را بر شما تمام کردم ». فرمود: « هیچ آیه مذهبی در قرآن نیست مگر در باره علی »

و مردم را هشدار داد:

« مبادا به علی هسادت کنید که اعمالتان نابود شود و قدمهایتان بلغزد ». .

از پیروان اهل بیت و شمنان اهل بیت گفت:

« بدانید دوستان اهل بیت، کسانی هستند که در پنهانی از پرورگران می‌ترسند و بدانید شمنان اهل بیت، کسانی هستند که به شعله‌های آتش وارد شوند ». .

آنگاه فرمود: « ای مردم، پقدار فاصله است بین شعله‌های آتش و بوشات » مردم و نسل‌های بعد را به آمدن حضرت مهدی (عج) بشارت داد:

است که مردم معرفت واقعی و منکر واقعی را
می‌شناسند.

می‌دانست که در پناه علم و معرفت امیر المؤمنین
علی‌الله‌ی همه‌ی شبهه‌های بیقین تبدیل خواهد شد.

پیامبر قیامت و معاد را به تصویر کشید: « هر کس با
خود حسنہ بیاورد، ثواب داده می‌شود و هر کس گناه با
خود بیاورد، از بیوشت او را نصیبی نخواهد بود. »
بعد، از مردم برای امیر المؤمنین علی‌الله‌ی بیعت گرفت.

چون تعداد مردم بیشتر از آن بود که با یک دست و در
یک زمان، با پیامبر و حضرت علی (ع) دست بدھند، از
مردم بیعت همگانی گرفت: « ای مردم، آنچه به شما
می‌گوییم، بگویید و تکرار کنید:

ما فرمان تو را که از جانب خداوند درباره علی بن
ابی طالب و امامان از فرزندانش به ما، رساندی، اطاعت
می‌کنیم و به آن راضی هستیم. و با قلب و جان و زبان
و دستمان، با تو بر این مرعّا بیعت می‌کنیم. عهد و
پیمان در این باره، برای ایشان از ما، از قلبه و جانها و
زبانها و دستوایمان گرفته شد. هر کس به دستش

کتابها را توى کشی میزش گذاشت و ادامه نامه غدیر را
خواند:

...پیامبر به آیه ۱۰ سوره فتح اشاره کرد: کسانی که با
تو بیعت می‌کنند، در واقع با خدا بیعت می‌کنند. دست
خدا بر روی دست آنان است. پس هر کس بیعت را
بسکند، این شکستن به ضرر خود اوسد، و هر کس به
آنچه با خدا عهد بسته، وفادار باشد، خداوند به او اجر
عظیمی عنایت خواهد کرد.

از حلال و حرام گفت. فرمود: « حلال و حرامها
تغییر نمی‌کند تا روز قیامت. »

از نماز و زکات و حجّ و عمره گفت و مردم را به امر
به معروف و نفع از منکر توحیه کرد: « بدانید، بالاترین
امر به معروف، آن است که سفن مرابفه مید و آن را به
کسانی که حاضر نیستند، برسانید و او را از طرف من به
قبولش امر کنید و از مخالفینش، نفع کنید. این دستوری
از جانب خداوند عزوجل و از نزد من است. »
محمد!

پیامبر می‌دانست که در سایه‌ی امامت علی علی‌الله‌ی

توانست و گرنه با زبانش به آن اقرار کرده است. »

و خطبه را با این جمله به آفر رساند : « فدایا، به
فاطر آنپه اد اکردم و امر نمودم، مؤمنین را بیامز و بر
منکرین که کافرند، غصب نمایه هم و سپاس مخصوص
خدا عالم است. »

محمد خوبم !

اینها که گفتم قطره‌ای از دریای پیکران خطبه غدیر
بود. ذره‌ای از خورشید خطبه غدیر بود. من به تو نشانی
خانه‌ای را دادم که خودت باید آن را پیدا کنی.
من آینه را به دست تو دادم، تا خودت تصویر را در
آن جستجو کنی. غدیر، فقط یک روز از تاریخ نیست،
ادامه تاریخ است. روای است که سرچشمهاش در
غدیر است، اما از همه‌ی زمانها و مکانها می‌گذرد. غدیر
قطعه سنجاق شده‌ای به بدنه مبعث نیست. غدیر قلب
و روح مبعث است و پیامش فقط برای یک عمر یا یک
نسل نیست. دستور مدامی است برای مقابله با

لغزشوای انسان تا روز قیامت. این شاید، آخرین نامه
من به تو باشد. چون می‌خواهم جستجوگر باشی، ردّ
اشارة‌های مرا بگیری و از تاریکیها بگذری. فورشید را در
قلابت پیداکن. آسمان را در سینه‌ات جستجو کن. بگزار
یقین، چون پرنده‌ای در نگاهت لانه کند. بگزار این
پرنده تا دوره‌ست‌ها سفر کند.

شافه‌های یقینت همواره سبز

دوستدارت : غدیر

روز بعد، وقتی محمد داشت توی اتاقش درس می‌خواند.
مادر، در اتاق را باز کرد تا بگوید، مواظب باشد و پنجره اتاقش
را چند روزی، باز نکند.

گفت که یک یا کریم پشت دیوار اتاقش، تخم گذاشته است
و مادر از پشت سر دید که شانه‌های محمد لرزید.
سر شام، پدر به محمد گفت: «شنیده‌ام یک یا کریم...»
محمد بعض کرد. علی خنديد و گفت: «بگزار یقین چون
پرنده‌ای در نگاهت لانه کند.»

محمد خیره نگاهش کرد: «پس کار تو بود؟»
علی، شانه‌هایش را بالا انداخت: «نه بابا، من فقط وسیله
بودم. پدر می‌گفت و من جوابها را به تو می‌رساندم.»

محمد پرسید: «پس آن خواب...؟»

پدر از بالای عینک، نگاهش کرد: «بعد از خواب، تصمیم
گرفتم غیر مستقیم به همه‌ی سؤالهايت جواب بدhem. فکر
نکردم آن خواب، زمینه خوبی برای گفتن این حرفهاست.
علی گفت: «برای من هم بد نشد. خیلی از این سؤالها،
برای من هم سؤال بود.»

مادر سرش را پایین انداخت و گفت: «بیخودی نگران
بودم.»

محمد به پنجره نگاه کرد: «اما، آن پرنده...؟!»
سکوت اتاق را پر کرد.

خود را بیازمایید :

۱ - چرا با وجود آن همه مردم ، بعضی افراد از قبول بیعت غدیر
خودداری کردند؟

۲ - اگر اسلام کامل ترین دین است ، پس پیامبر چه نیازی به تعیین
جانشین داشت؟

۳ - چرا جانشین پیامبر ، این همه اهمیّت دارد؟

۴ - پیامبر ، چه کسانی را به عنوان معلم و بیانگر قرآن معرفی کرد؟

۵ - پیامبر در روز غدیر، درمورد حضرت مهدی چه مطلبی بیان داشت؟